

יום ראשון ל' בתשרי תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

כתובות - ע"ו

1. רב אשי: אם נמצאו בה מומין בעודה בבית אביה נחשב כמי שאמר מנה לאבא בידך, כיון שאם תתגרש דמי כתובתה לאביה ולא תוכל להועיל חזקת גופה לאביה, אבל אם נמצאו כשהיא בבית בעלה נחשב כמנה לך בידי, ויועיל לה חזקת גופה ועל הבעל להביא ראיה. באיזה סוג מום אף כשנמצא כשהיא תחת בעלה, על האב להביא ראיה? כשיש לה אצבע יתרה, בוודאי אין לומר שנולד המום לאחר האירוסין. ועל האב להביא ראיה שהבעל ראה והתפייס.
2. המחליף פרה בחמור - משך בעל החמור את הפרה, ולא הספיק בעל הפרה למשוך את החמור שהיה בבית בעליו, ונדוע שמת החמור. בעל הפרה טוען שהחמור מת קודם משיכת הפרה וממילא לא הוקנתה, ובעל החמור טוען שמת לאחר שכבר חל הקנין. פסק שמואל שעל בעל החמור להביא ראיה שהיה חמורו קיים בשעת משיכת פרה. והוסיף שמהתנא דמשנתנו יש ראיה לדבריו. מאיזה חלק במשנתנו?
  - א. ר' אבא - הסיפא שעל הבעל להביא ראיה היא כרבן גמליאל וא"כ גם ברישא על הבעל להביא ראיה כדי להחזיק את הממון שבידו אע"פ שלא נולד הספק ברשותו - וזה ראיה שאף בעל החמור צריך להביא ראיה כדי להעמיד את זכותו בפרה שהיתה עד עתה של חבירו. ונדחה - במשנתנו צריך הבעל להביא ראיה כיון שחזקת הגוף מסייעת לאב, אבל ב'מחליף' חזקת הגוף מיפה את כח בעל החמור שהפרה מתה ברשות בעל הפרה.
  - ב. רב נחמן בר יצחק - לר' יהושע האב צריך להביא ראיה גם בסיפא שלא נולד הספק ברשותו, והראיה היא לא רק כדי לגבות את הכתובה, אלא גם כדי להחזיק בידו את כסף הקידושין, ואם לא יביא ראיה יצטרך להחזירם לבעל אע"פ שהוא מוחזק בהם. וזה ראיה שבעל החמור אע"פ שהוא מחזיק בפרה צריך להביא ראיה. [ובשאלה הבאה יובא מה שקשה ע"ז] וראיה זו היא אף למ"ד קדושין לטיבועין ניתנו, זה רק בקידושי ודאי, אבל קידושי טעות אם לא הביא ראיה יחזיר הדמים.
3. ברייתא - 'מחט שנמצאת בעובי בית הכסות' האם זה עושה את הבהמה לטריפה?
  - א. אם המחט נראית מצד אחד של הכותל - כשרה, משני צדדין - טריפה, ודווקא שנמצא על המחט קורט דם בידוע שהוא לפני שחיטה, וטריפה.
  - ב. לא נמצא עליה קורט דם - בידוע שהוא לאחר שחיטה, והבהמה כשרה אף אם נראית משני צדדין.
  - ג. הוגלד פי המכה - בידוע ששלשה ימים קודם שחיטה ניקב הכותל, ובאופן זה אם שחטה הטבח בתוך שלשה ימים ראשונים שקנה אותה מהמוכר על המוכר להחזיר את הדמים. לא הוגלד פי המכה - המוציא מחבירו עליו הראיה, ומשמע שאם כבר נתן הטבח דמים עליו להביא ראיה כדי להוציאם. ומכאן קשה - שלפי הפירוש האחרון בדברי שמואל - מדוע שלא יצטרך בעל הבהמה להביא ראיה כדי להחזיק בדמים, שהרי בהמתו נמצא הריעותא וכמו בחמור, ואין לומר שמדובר שלא נתן דמים, כיון שא"כ מדוע התנא קראו למוכר 'מוציא' וכי הסתמא שמוכרים בהקפה?..
4. למסקנא - רמי בר יחזקאל אמר: 'לא תצייטינהו להני כללי דכייל יהודה אחי משמיה דשמואל' כיצד א"כ פסק שמואל בדין 'מחליף'? מי שנולד ספק ברשותו - עליו הראיה - ולכן בעל הפרה שנולד הספק ברשותו צריך להביא ראיה. וכן מוכח מכל משנתנו שמי שנמצא המום ברשותו, הוא צריך להביא ראיה [וכשיטת רבא]. ומה שקרא התנא בדיני טריפות בסתמא לטבח 'מוציא' כיון שאין דרך המוכר לתת את הבהמה קודם שיקבל דמים.
5. האם 'נכפה' הוא כמומין שבסותר? אם קבוע לו זמן נחשב 'בסתר' כיון שנזהרת מלצאת בין הבריות באותו יום, אבל אם לא קבוע לו זמן נחשב כמומין שבגלוי.